

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
ग्रंथपालन आणि माहितीशास्त्र निष्णात (M.Lib I.Sc)

परीक्षा : जानेवारी - २०२३

सत्र - २

विषय : संशोधन पद्धती - ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र (ML-21-211)

दिनांक : १७/०१/२०२३

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना: १) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

प्र.१ योग्य पर्याय निवडा

(१०)

१. संशोधनाचे मूलभूत घटक -----
अ) मूलभूत चौकट
ब) प्रकाशन
क) मोजमापन
ड) वरील सर्व
२. संशोधनाचे -----प्रकार आहेत.
अ) २
ब) ५
क) ३
ड) ४
३. -----व्या शतकापासून उल्लेखांचा वापर होऊ लागला.
अ) १२-१३
ब) १४-१६
क) १५-१६
ड) २०-२१
४. मुलाखतीचे ----- प्रकार आहेत.
अ) १०
ब) ४
क) ८
ड) ६
५. 'नल' हा ----- भाषेतील शब्द आहे.
अ) जर्मन
ब) हिंदी
क) फ्रेंच
ड) इंग्लिश
६. संशोधन अहवाल ----- टप्प्यात असतो.
अ) २
ब) ३
क) १
ड) ५
७. स्मरण पत्र साधारण ----- दिवसांनी पाठवायचे असते.
अ) २०
ब) १०
क) १२
ड) १५
८. ----- साली शिकागो मॅन्युअल ची स्थापना झाली.
अ) १९९३
ब) १९९४
क) १९९१
ड) १९९२
९. ग्रंथालय शास्त्र मध्ये प्रायोगिक संशोधन पद्धती ----- साली सुरु झाली.
अ) १९८०
ब) १९६०
क) १९५०
ड) १९७०
१०. संशोधनासाठी निवडलेला विषय हा ----- असावा
अ) जुना
ब) पूर्वी झालेला
क) नवा
ड) या पैकी नाही

- प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही २) (३०)
१. गृहीतक बदल सविस्तर माहिती लिहा
  २. ऐतिहासिक संशोधन पद्धतीवर सविस्तर माहिती लिहा
  ३. नमुना निवड तंत्राबदल सविस्तर माहिती लिहा
- प्र.३ सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही २) (४०)
१. संशोधन म्हणजे काय. संशोधनाचे विविध प्रकार विशद करा
  २. मुलाखत तंत्राबदल सविस्तर माहिती लिहा
  ३. प्रायोगिक संशोधन पद्धतीवर सविस्तर माहिती लिहा
- प्र.४ टिपा लिहा (कोणत्याही २) (२०)
१. तथ्यसंकलन व सादरीकरण
  २. वाचनसाहित्याचा आढावा
  ३. ग्रंथमिती

English Translation

Research Methodology Library and Information Science (ML21-211)

- Q. 1 Choose the correct option** (10)
1. Components of research include

a) Framework	b) Publication
c) Measurement	d) All of the above
  2. There are _____ types of research.

a) 2	b) 5
c) 3	d) 4
  3. Use of citations began in _____ century.

a) 12-13	b) 14-16
c) 15-16	d) 20-21
  4. There are _____ types of questionnaires.

a) 10	b) 4
c) 8	d) 6
  5. Null is a _____ word.

a) German	b) Hindi
c) French	d) English
  6. Presentation of research report is in _____ parts.

a) 2	b) 3
c) 1	d) 5
  7. Reminder letter has to be sent usually after _____ days.

a) 20	b) 10
c) 12	d) 15
  8. Chicago style manual established in _____.

a) 1993	b) 1994
c) 1991	d) 1992
  9. Experimental research began in library science in _____.

a) 1980	b) 1960
c) 1950	d) 1970
  10. Topic of research must be _____.

a) Old	b) Repeated
c) New	d) None of these

- Q. 2 Answer the following in short (Any 2) (30)**
1. Explain hypothesis in detail
  2. Explain historical method of research in detail
  3. Explain sampling technique
- Q. 3 Answer the following in detail (Any 2) (40)**
1. Explain the concept of research. State different types of research
  2. Explain in detail interview
  3. Explain experimental research method
- Q. 4 Write Short notes (Any 2) (20)**
1. Presentation of data
  2. Literature search
  3. Bibliometrics
-